

СИЛАБУС
 навчальної дисципліни
«Методологія сучасних політологічних досліджень»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	C2 Політологія
Код і найменування спеціальності	Освітньо-професійна програма «Політологія»
Тип і назва освітньої програми	1 курс, 1-2 семестр
Курс, семестр	Кількість кредитів ЄКТС – 4,5 Загальна кількість годин – 145, із яких: лекцій – 6 год., семінарських занять – 6 год. Форма семестрового контролю – екзамен
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Державна
Мова (-и) викладання	Факультет обліку та фінансів, кафедра політології, історії і філософії
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Викладач: Шаравара Тамара, д. іст. н., професор, завідувач кафедри політології, історії і філософії Контакти: ауд. 414, навчальний корпус № 4 e-mail: tamara.sharavara@pdau.edu.ua Сторінка викладача https://www.pdau.edu.ua/people/sharavara-tamara-oleksiyivna
Контактні дані розробника (-ів)	C2 Політологія
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Дисципліни, що включені до єдиного фахового вступного іспиту з політології та міжнародних відносин: «Історія політичних вчень», «Загальна теорія політики», «Політичні інститути та процеси», «Теорія міжнародних відносин», «Зовнішня політика України», «Світовий порядок та геополітика».
Компетентності	Загальні: ЗК02. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні. ЗК03. Здатність розробляти проекти та управляти ними. ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Спеціальні (фахові, предметні): СК05. Спроможність комплексно використовувати нормативу та емпіричну політичну теорію, методологію політичних досліджень та прикладного політичного аналізу. СК07. Спроможність ефективно виконувати політико-організаційні, експертно-аналітичні та консультаційні функції на національному та міжнародному рівні.
Програмні результати навчання / Результати навчання	ПР02. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для

	оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань. ПР05. Планувати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог. ПР08. Розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проєкти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів з урахуванням методологічних, економічних, соціальних, правових та етичних аспектів.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
ОК сприяє набуттю комплексу соціальних навичок (soft skills), важливих для сучасного фахівця: критичне мислення і аналіз, уміння аналізувати політичні процеси, явища, ситуації, формувати власну думку щодо них, навички тайм-менеджменту, командної роботи, комунікативні і презентаційні навички.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Ознайомити здобувачів вищої освіти з науково-методологічними засадами організації та проведення політологічних досліджень	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Теоретичні засади наукового пізнання. Тема 2. Політологічне дослідження як форма наукового дослідження Тема 3. Методологія та методи політологічних досліджень. Тема 4. Сучасні політологічні дослідження та технологія дослідницької роботи. Тема 5. Організація наукової діяльності й наукових досліджень. Тема 6. Джерельно-інформаційне забезпечення політологічного дослідження. Тема 7. Просування політологічних наукових робіт та академічна доброчесність. Тема 8. Методологія підготовки, написання, оформлення і захисту політ-их досліджень ЗВО. Тема 9. Технологія роботи над кваліфікаційною роботою магістра зі спеціальності «Політологія».	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
Словесні (лекція, розповідь, пояснення, бесіда); наочні (ілюстрування); практичні (вправи, робота з навчально-методичною, науковою літературою, наукове проєктування); методи формування пізнавальних інтересів (навчальні дискусії, метод використання життєвого досвіду); методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності до навчання (роз'яснення мети вивчення предмета, висування вимог, заохочення, вказування на недоліки, зауваження); інтерактивні методи (дискусії, метод мозкового штурму); мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій), методи контролю (усного, письмового) і самоконтролю (самоаналіз, самооцінювання) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу.
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перескладання	виконання та перескладання здобувачами вищої освіти за всіма формами контролю здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті» (https://surl.li/zeokur) та «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті» (https://surl.li/gcuagf). Усі завдання, передбачені робочою

	програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлений термін; роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30% від максимально визначеного для даного завдання балу);
- щодо академічної доброчесності	здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись «Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету» (https://surl.li/prbbly). Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: дотримання принципів, цінностей і правил академічної доброчесності в освітній та науковій діяльності; ставлення з повагою до усіх учасників освітньо-наукового процесу; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; самостійне виконання навчального завдання, крім випадків, коли його виконання передбачає участь декількох осіб або правилами виконання відповідних завдань дозволено отримання допомоги від інших осіб, використання допоміжних матеріалів та засобів, мережі Інтернет тощо (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації;
- щодо використання інструментів штучного інтелекту	використання інструментів штучного інтелекту під час вивчення дисципліни регламентується «Правилами використання систем штучного інтелекту в освітньому процесі Полтавського державного аграрного університету» (https://surl.li/ocytmj). Режим А (ШІ не використовується) застосовується під час опитування, тестування, виконання екзаменаційної роботи. Використання будь-яких систем штучного інтелекту під час зазначених форм контролю не допускається. Режим Б (ШІ використовується обмежено) застосовується під час виконання індивідуального завдання – контрольної роботи. Дозволяється використання систем штучного інтелекту для пошуку та систематизації інформації і джерел, перекладу іншомовних матеріалів, перевірки граматики та орфографії власного тексту, формування структури (плану) роботи. У разі використання систем штучного інтелекту в межах режиму Б здобувач вищої освіти зобов'язаний розкрити факт їх використання із зазначенням назви ШІ-системи та мети її застосування, критично перевірити отриману інформацію та достовірність використаних джерел. Здобувач несе відповідальність за зміст, достовірність і результати поданої роботи. Порушення встановленого режиму використання систем штучного інтелекту розглядається відповідно до вимог академічної доброчесності та нормативних документів Університету;

- ЩОДО ВІДВІДУВАННЯ ЗАНЯТЬ	відповідно до п. 7.9.11 «Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті» (https://surl.li/klstih) відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим. Відмітка про відвідування заняття здобувачем вищої освіти здійснюється в електронному журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача;
- ЩОДО ЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НЕФОРМАЛЬНОЇ / ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ	на здобувачів вищої освіти поширюється право на визнання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах (Prometheus, Coursera, ВУМ online, EdEra тощо). Особливості неформального / інформального навчання та процедури перезарахування їх як освітнього компонента або його частини регламентовані «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету» (https://surl.li/hvovvq);
- ЩОДО ОСКАРЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ОЦІНЮВАННЯ	оскарження результатів оцінювання здійснюється відповідно до п. 5 «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті» (https://surl.li/bsvtkm).

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Вегеш М. Основи наукових досліджень. Методичні матеріали для бакалаврів політології. Ужгород : Ужгородський національний університет, 2022. 74 с.
2. Вітченко А. О., Вітченко А. Ю. Основи наукових досліджень у вищій школі : підручник. Київ : ФОП Ямчинський О.В., 2020. 272 с.
3. Громадська Н. А. Методологія політичного аналізу : методичні рекомендації. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2019. 56 с
4. Ладанюк А. П., Власенко Л. О., Кишенько В. Д. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2020. 352 с.
5. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. Суми : СНАУ, 2020. 220 с.
6. Петренко І. І. Методи політичних досліджень. Навч. посібник. Київ: Норма права, 2023. 220 с.
7. Теоретико-методологічні підходи до вивчення суспільно-політичних інститутів та процесів: колективна монографія. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2022. 560 с.
8. Rich R. C., Brians C. L., Manheim J. B., Willna L. Empirical Political Analysis Quantitative and Qualitative Research Methods. New York : Routledge, 2018. 398 p.

Допоміжні

1. Вовк С., Медведська В. Синергетична модель політичної експертизи, моніторингу й консультування: методологічний контур. *Політикус*. 2025. № 3. С. 35-40.
2. Вонсович С. Теорія інституціоналізму: рефлексії ретроспективного дискурсу. *Грані*. 2021. Вип. 24. № 9. С. 55-64.
3. Головчук Ю. Теоретико-методологічні засади дослідження феномену відповідальної політики. *Politycus. Науковий журнал*. 2024. № 6. С. 7-12.
4. Козьмініх А. В. Методологія політичних досліджень та прикладний політичний аналіз : навч.-метод. посіб. Одеса : Фенікс, 2024. 80 с.
5. Конверський А. Є. Основи методології та організації наукових досліджень : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 350 с.

6. Неліпа Д. Системний аналіз в політології : підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 304 с.
7. Резанова Н., Волобуєв В. Принципи системного підходу в аналізі політичної системи суспільства. *Politycus. Науковий журнал*. 2024. № 3. С. 32-38.
8. Танасков С. Концептуальні підходи до аналізу легітимності державної влади. *Politycus. Науковий журнал*. 2024. № 5. С. 7-10.
9. Узун Ю. В. Політичний простір: методологічні підходи становлення та розвитку концепту. *Політичне життя*. 2023. № 2. С. 24-33.

Інформаційні ресурси

1. Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. URL: <http://www.ipiend.gov.ua/>
2. Міжнародний центр перспективних досліджень URL: <http://www.icps.kiev.ua/library>
3. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
4. Національна Парламентська бібліотека України. URL: <http://www.nplu.kiev.ua/>
5. Український інститут науково-технічної та економічної інформації. URL: <http://www.uintei.kiev.ua>
6. Український незалежний центру політичних досліджень. URL: <http://www.ucipr.kiev.ua/>
7. Google Scholar або Google Академія: пошукова система і некомерційна бібліометрична база даних, що індексує наукові публікації та наводить дані про їх цитування. URL: <https://scholar.google.com.ua/>

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри політології, історії і філософії. Протокол від 01 вересня 2026 р. № 2.

Додаток до силабусу
**СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ**

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Опитування на семінарських заняттях	Виконання контрольної роботи	Розв'язування тестів	Екзамен	
Тема 1. Теоретичні засади наукового пізнання.	-		20		-
Тема 2. Політологічне дослідження як форма наукового дослідження.	10				10
Тема 3. Методологія та методи політологічних досліджень.	10				10
Тема 4. Сучасні політологічні дослідження та технологія дослідницької роботи.	-				-
Тема 5. Організація наукової діяльності й наукових досліджень.	-				-
Тема 6. Джерельно-інформаційне забезпечення політологічного дослідження.	-				-
Тема 7. Просування політологічних наукових робіт та академічна доброчесність.	-				-
Тема 8. Методологія підготовки, написання, оформлення і захисту політологічних досліджень здобувачів вищої освіти.	-				-
Тема 9. Технологія роботи над кваліфікаційною роботою магістра зі спеціальності «Політологія».	10				30
Контрольна робота		30			30
Екзамен				20	20
Разом	30	30	20	20	100

Шкала та критерії оцінювання опитування на семінарських заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
9-10	Здобувач вищої освіти ґрунтовно і послідовно викладає вивчений матеріал, виявляє повне розуміння його змісту; обґрунтовує свої думки, наводить необхідні приклади, аргументує їх; дотримується мовних та мовленнєвих норм сучасної літературної мови. Цілком володіє вмінням застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології; здатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проєкти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.

7-8	Здобувач вищої освіти дає відповідь, що задовольняє ті ж вимоги, що й високий рівень, але допускає деякі помилки, які сам виправляє після зауважень викладача, та поодинокі недоліки в послідовності викладу матеріалу, у мовленнєвому оформленні усної відповіді. На достатньому рівні застосовує спеціалізовані концептуальні знання з політології; здатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
5-6	Здобувач вищої освіти виявляє знання і розуміння основних положень певної теми, але викладає матеріал не досить повно, не завжди глибоко і переконливо обґрунтовує свої думки; присутні помилки у мовленнєвому оформленні відповіді. Частково застосовує спеціалізовані концептуальні знання з політології, здатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; на задовільному рівні володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
3-4	Здобувач вищої освіти розкриває основні положення певної теми поверхнево, викладає матеріал непослідовно, без певної логіки; не вміє глибоко і переконливо обґрунтовувати свої думки і відчуває труднощі під час добору прикладів; допускає помилки у мовленнєвому оформленні відповіді. Частково застосовує спеціалізовані концептуальні знання з політології, здатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; недостатньо володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
1-2	Здобувач вищої освіти не виявляє знань більшої частини вивченого матеріалу, допускає суттєві помилки у викладенні фактів, що спотворюють їх зміст, непослідовно і невпевнено викладає матеріал; не дотримується мовних та мовленнєвих норм сучасної літературної мови. Недостатньо володіє вмінням застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології; фактично нездатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; фактично не володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
0	Здобувач вищої освіти зовсім не відповідає на поставлене питання або відповідає неправильно. Не володіє вмінням застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології; нездатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; не володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.

Шкала та критерії оцінювання розв'язування тестів

Кількість балів	Критерії оцінювання
Кожна правильна відповідь – 1 бал	
17-20	Продемонстрований високий рівень формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання
12-16	Продемонстрований достатній рівень формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання
7-11	Продемонстрований задовільний рівень формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання

3-6	Продемонстрований низький рівень формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання
0-2	Продемонстрований незадовільний рівень формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання

Шкала та критерії оцінювання виконання контрольної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
23–30	Контрольна робота виконана на високому рівні. В роботі продемонстрований самостійний підхід, здатність аналізувати та здійснювати аргументоване оцінювання. Автор засвідчив високий рівень спроможності комплексно використовувати нормативу та емпіричну політичну теорію, методологію політичних досліджень та прикладного політичного аналізу. Виявлено достатню здатність планувати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог. В роботі використані спеціалізовані концептуальні знання з політології, що включають сучасні наукові здобутки. Результати роботи підтверджують, що автор повною мірою опанував визначені компетентності та досяг очікуваних результатів навчання.
15–22	Контрольна робота виконана на належному рівні. Автор виявив достатній обсяг володіння базовими методиками та методологічними принципами сучасних політологічних досліджень. Структура роботи має чітку логічну побудову, матеріал викладено послідовно та у повній відповідності до тематики. Продемонстровано належний рівень спроможності застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології, що включають сучасні наукові здобутки. У роботі достатньо коректно й адекватно використаний категоріальний апарат навчальної дисципліни. Загалом достатньою мірою застосовано нормативу та емпіричну політичну теорію, методологію політичних досліджень та прикладного політичного аналізу, проте доцільно більш ґрунтовно опрацювати їх щодо реалізації у науково-дослідній роботі. У цілому представлена робота підтверджує належне опанування програмними компетентностями та досягнення результатів навчання.
8–14	У роботі на достатньому рівні висвітлено базові методи та методологічні інструменти сучасних політологічних досліджень, проте виклад матеріалу має переважно констатувальний характер. Основні методичні та теоретико-методологічні прийоми загалом використані, але їх принципи їхнього застосування щодо дослідження конкретних фактів впроваджені не повною мірою. На поверхневому рівні виявлено здатність застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології, що включають сучасні наукові здобутки. Чинники та принципи планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт визначені лише частково, а аналітичні висновки є занадто загальними та фрагментованими. Загалом робота свідчить про поверхневий рівень опанування змістом програми навчальної дисципліни.
4–7	У контрольній роботі представлене часткове знання методики та методології сучасних політологічних досліджень. Матеріал викладено у формі простої фіксації абстрактних фактів без елементарного аналізу їхніх сутнісних характеристик. Основні теоретичні аспекти теоретичного та методичного аналізу практичних політичних та процесів використані недостатньо без належної практичної аргументації. Аналітичний огляд методів політологічного дослідження здійснено без урахування спеціалізованих концептуальних знань з політології, що включають сучасні наукові здобутки. Політичні процеси аналізуються у відриві від сучасних досягнень нормативної та емпіричної політичної теорії, методології політичних досліджень та прикладного політичного

	аналізу. Представлена робота засвідчує низький рівень опанування необхідними компетентностями та здобуття результатів навчання.
1–3	Робота характеризується низьким рівнем виконання. Виявлено значну кількість змістових помилок та відхилення від заданої теми. Виклад матеріалу є фрагментованим і позбавленим наукового обґрунтування щодо доведення висунутих тверджень. Це говорить про фактичну відсутність базових знань щодо методики і методології сучасного політологічного дослідження. Результати роботи свідчать про фактичну нездатність використовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології та нормативу та емпіричну політичну теорію, методологію політичних досліджень та прикладного політичного аналізу при дослідженні політичної сфери, а відтак, про повне недосягнення визначених програмних результатів навчання.
0	Завдання, визначені у контрольній роботі, не виконані або виконані повністю неправильно

Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти на екзамені

Номер питання	Кількість балів	Критерії оцінювання
1-е теоретичне питання	6	Здобувач вищої освіти виявив високий рівень опанування ПРН. Питання розкриті у повному обсязі. Відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і самостійне бачення, зроблені аргументовані висновки. Здобувач вищої освіти цілком володіє вмінням застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології; здатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
	5	Здобувач вищої освіти виявив достатній рівень опанування ПРН. У цілому вірно викладена сутність питань, але без наведення прикладів. ЗВО може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. На достатньому рівні застосовує спеціалізовані концептуальні знання з політології; здатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
	4	Здобувач вищої освіти виявив середній рівень опанування ПРН. У відповіді відтворюються основні положення навчального матеріалу, але при цьому допущені несуттєві помилки та неточності, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу. Здобувач вищої освіти на середньому рівні застосовує спеціалізовані концептуальні знання з політології; здатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
	3	Здобувач вищої освіти виявив задовільний рівень опанування ПРН. У відповіді відтворюються основні положення навчального матеріалу, але спостерігаються значні помилки. ЗВО орієнтується у сутності, змісті питань. Здобувач вищої освіти орієнтується у сутності, змісті питань. Частково застосовує спеціалізовані концептуальні знання з політології, здатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; на

		задовільному рівні володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
	1-2	Здобувач вищої освіти виявив низький рівень опанування ПРН, відповідає на рівні елементарного відтворення окремих фактів, фрагментів навчального матеріалу; допускає грубі помилки у відповіді, відсутнє розуміння основної суті питань. У відповіді бракує необхідних доказів та аргументів. Зроблені висновки є помилковими. Здобувач вищої освіти недостатньо володіє вмінням застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології; фактично нездатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; фактично не володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
	0	Здобувач вищої освіти виявив незадовільний рівень опанування ПРН; зовсім не відповідає на поставлене питання або відповідає неправильно, з великою кількістю помилок, які унеможливають позитивну оцінку. Здобувач вищої освіти фактично не застосовує спеціалізовані концептуальні знання з політології; не здатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; не володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
2-е і 3-є теоретичні питання	7	Здобувач вищої освіти виявив високий рівень опанування ПРН. Питання розкриті у повному обсязі. Відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і самостійне бачення, зроблені аргументовані висновки. Здобувач вищої освіти цілком володіє вмінням застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології; здатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
	6	Здобувач вищої освіти виявив достатній рівень опанування ПРН. У цілому вірно викладена сутність питань, але без наведення прикладів. Здобувач вищої освіти може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. На достатньому рівні застосовує спеціалізовані концептуальні знання з політології; здатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
	5	Здобувач вищої освіти виявив середній рівень опанування ПРН. У відповіді відтворюються основні положення навчального матеріалу, але при цьому допущені несуттєві помилки та неточності, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу. Здобувач вищої освіти на середньому рівні застосовує спеціалізовані концептуальні знання з політології; здатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.

3-4	Здобувач вищої освіти виявив задовільний рівень опанування ПРН. У відповіді відтворюються основні положення навчального матеріалу, але спостерігаються значні помилки. Здобувач вищої освіти орієнтується у сутності, змісті питань. Частково застосовує спеціалізовані концептуальні знання з політології, здатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; на задовільному рівні володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
1-2	Здобувач вищої освіти виявив низький рівень опанування ПРН, відповідає на рівні елементарного відтворення окремих фактів, фрагментів навчального матеріалу; допускає грубі помилки у відповіді, відсутнє розуміння основної суті питань. У відповіді бракує необхідних доказів та аргументів. Зроблені висновки є помилковими. Здобувач вищої освіти недостатньо володіє вмінням застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології; фактично нездатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; фактично не володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
0	Здобувач вищої освіти виявив незадовільний рівень опанування ПРН; зовсім не відповідає на поставлене питання або відповідає неправильно, з великою кількістю помилок, які унеможливають позитивну оцінку. Здобувач вищої освіти фактично не застосовує спеціалізовані концептуальні знання з політології; не здатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; не володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.